

Apare de trei ori in septemana: mercuri-a
vineri-a si duminica; in septemanele cu
serbatori inee numai de doue ori.

Pretiuul pentru monarchia:
pe unu anu . . . 10 fl. — cr. v. a;
„ diumetate de anu 5 „ — „ „ „
„ unu patraria . . . 2 „ 50 „ „ „
Pentru Romania si strainetate:
pe anu . . . 30 franci;
„ diumetate de anu . . . 15 „

ALBINA.

Prenumeratiuni se facu la si prin d'ati
corespondenti ai nostri, la tele postele, si
de a dreptulu la Redactiune, Stationsgasse
Nr. 1. unde sunt a se adresa tote cate
privescu foia. Cele nefrancaute nu se pri-
mescu, cele anonime nu se publica.

Pentru anuencie si alte comunicatiuni de
caracteru privat, se raspunde cate 6 cr. de
linia; repetitiile se facu cu pretiu scadiutu.
Tasea eroniale de 30 cr. v. a. pentru
o data, se anticipa.

Invitare de prenumeratiune la „Albina.”

pre patrariulu alu II-lea, ce se
incepe cu 1. aprile, unde ni expira peste
300 de abonamente.

Pretiuurile si conditiunile se vedu in
fruntariulu foii.

Pentru mai usiora orientare a celor
respectivi, insemnamu, ca adresele dom-
niloru, ale caroru prenumeratiune expira
cu diu'a de astadi, 31 martiu, sunt notate cu
liter'a M. mare. Rogamu deci a grabi cu
insinuarea innoirii de prenumeratiune,
resp. de prenumeratiuni noue.

Redactiunea.

Budapesta, in 12 aprile n. 1876.

Depesiele telegrafice din Bucuresci de-
spre rezultatulu alegeriloru pentru *Senatu*, ni
anuncia pre scurtu, cumca atatu in colegiulu
primu, catu si in alu duoile, guvernulu d-lui
Catargiu a patitu caderi grele, reesindu in-
vingetoria opozitiunea liberala-nationale cu
toti coriferii sei!

Dupa acesta invingere eclatante a parti-
tei, ce de siesse ani de dile a fost nu numai
data diosu de la putere, ci persecutata si bat-
jocurita si huiduita in tota tier'a, prin tote
medilocele, in tote modurile, de cei redicati la
putere prin infuinti'a strainului, acum tota
lumea se mira la rasagera d-lui *Catargiu* si
disparerea omiloru sei de pre cehai anu in-
stalarea erasi a ilustrului patriotu *Brateanu*
la putere.

Vedeti, ce enorme stramutare se fece d'o
data in tiera si chiar in opiniunea publica —
printr' unu senguru cuventu onestu si seriosu
alu *Domnitoriului*, prin cuventulu: „dorescu
ca alegerile se fie libere!”

En intipuiti-ve, ca la noi astadi *MSa* ar
tramite acasa pre domnii cei alesi prin fortia,
seu mintiuna si coruptiune, si ar dice in au-
diulu poporului: „Dorescu ca alegerile se fie
libere, dupa anim'a si vointi'a poporului;”
apoi se vedeti ce totale schimbare s'ar intem-
pla in *Dieta* si in tiera! Se vedeti cum ar sbura
toti vampirii din spinarea poporului! Insa, in
Imperatiele cele mari, anim'a *Pre-inaltiatiloru*
pururia este, trebuie se fia mai impetrata; de
aceea schimbările spre bine — pururia sunt
mai rare, mai cu anevoia! —

Pactările secrete in *Viena*, intre *Ministrii*
magiari si cei austro-germani, deja peste una
septemana se continua — totu secrete; ba
une-ori par' ca se opintescu a fi si mai secrete,
ajungendu momentanu la stadiu, despre cari
nici incesi *Escelentiele* pactanti nu sciu se
spuna unu cuventu pozitivu! Foile domniloru,
din coci si din colo de *Laita*, ce e dreptu, pre
fie care dia implu colone despre fazele si —
neresultatele lor; dar in fine candu omulu
se pune a suma tote cate cetesce, apoi curendu
se convinge ca — seu tote nu insemna nemic'a
seu insemna numai reu.

„Hon,” carele standu mai aprupe de
unii *Ministri*, se vede a ave cele mai detaiate
informatiuni, scie se afirme ca — intielegerea
cata s'a potutu pon' acuma medilocu, a fost
numai in privinti'a unoru positiuni din *tarifa*
comune vamale, dar in cestiunile principali, in

catu pentru dările de consumu si pentru o
banca nationale magiara, nici macar unu pasu
nu s'a potutu face inainte spre deslegare. Mai
alte foi sciu se dea expresiune unui pessimismu
si mai grosu. Astfelu nu ne prinde mirare, ca
deja s'a aflatu de lipsa direct'a interventiuene
a *Monarchului* si ca deja aerulu este plinu de
larme despre absolut'a necesitate de retragere
de la putere a cabinetulu d-lui *Tisza*, dupa
convingerea ca — pentru o deslegare a con-
troverselor dupa program'a sa, nu mai essistu
siansne.

A deverulu in p' sine-cuvinte — pare a fi
acesta: domnii *Ministri* magiari cu ori-ce
pretiu voru, si starnu cu mortisiu concesiuni,
macar de vr'unu bilionu millionu din partea
Austriei, pre candu *Ministrii* acestei'a — par'
ca si-au propusu, o d'au capulu a nu face
nici cea mai mica concesiune in hani. Dar ma-
giarii areta pozitivitate ca tier'a lor in
punctulu vomeloru este unu nedreptatita; nem-
tii insa raspundu si: „d' apoi ca — mai
multu suntemu noi nedreptatiti printr'o pa-
ritate de dreptu, unde noi portamu din spese
70, voi numai 30 prezente!”

Si — eca pacutu atacatu in temelta;
eca fatalitatea, ca se — dicemu desperatiu-
nea domniloru nostri in acesta situatiune,
vorb'a merge ca pacutu pentru serbatori,
a se fie intrerupte in unu proiectu.

Si aci se ne opra invetiatoriloru
acelora stare
apulu si impreju-
cu scola se se
ambele, ca pucina
scorici!

Eca cum. Citamu din cuventu in cuventu
dupa organulu d-lui *Andrassy*, „P. Lloyd” de
ieri sera:

„Precandu in *Constantinopole* tocmai
incepusera a se bucura pentru esclintea situa-
tiune, de o data general-guvernatoarele din *Bos-
nia*, *Ibrahim-pasi'a*, tramite unu reportu, ca-
rele imple de spaima si necasu tote cercurile
guvernamentali! Reportulu spune, ca in 30
martiu, in muntii de la *Banialuca* — fora
veste, ca din pamentu resariti, se ivira 6000
de insurgenti! De atunci nu trece una dia fora
se sosisca depesie, despre noue si noue bande
de rescولاتi in *Bosnia*!”

Foile guvernioru nostre tienu morti-
siu, ca ivirea acestoru bande de rescولاتi in
Bosnia, este oper'a unei poteri din afara, (fi-
resce — a *Russiei*, si inca dora prin a dou'a
mana, prin man'a *Francesului* seu a *Italianu-
lui*!) mergendu acestu cursu alu lucruriloru
dupa unu planu diavolescu, prin carele — in
mesur'a in care par' ca s'ar domoli rescola in
Herzegovina, numai de catu joculu se muta in
Bosnia, asteliu biet'a *Turcia* vecsandu-se de
morte!

Si facia de acestea, „biet'a *Turcia*” in
Bosnia nu dispune de catu de 15,000 soldati,
unu numeru cu multu pre micu pentru d'a
poté sugramá pre crestini! Asia dara acuma
se lucra, a aduna si a tramite iute inca celu
pucinu 15,000 de turci armati spre disposi-
tiune lui *Ibrahim-pasi'a*; dar de unde?! *Tur-
cia* este enervata atatu in *Europa*, catu si
in *Asia*.

Intr' aceea desperatii diaristi ai d-lui
Andrassy se vede a fi primitu parol'a, ca se
debe navala asupra insurgentiloru cu cele mai
calumniöse inviniri, denunciandu lumei ca,

nu turcii, ci rescولاتii crestini sunt, cei-ce facu
barbariele cele mai crude si infioratorie, ucidu,
belescu, punu in tiepa si frigu de vii pre —
„bietii turci,” si cari deci merita ur'a *Euro-
pei* culte! Indesiertu insa si acesta apuca-
tura; lumea de multu s'a convinsu ca — cine
este barbarulu, si cine este fratele de cruce
alu acestui'a, si — cine minte in lumea larga
pentru scaparea de perire a acestui'a! —

De altminte, nici pre insurgentii din
Herzegovina n'a succesu a-ii prinde in cursa.
Intelniurile de la 7 si 8 aprile in *Sutorina*, in-
tre generariulu plenipotentiatu alu Austriei b.
Rodich si intre capii rescolatei din acele parti,
n'avu altu resultatu, de catu ca diplomatii
nostri se convinsera, cumca — *selbeteii her-
zegovineni* nu sunt asiá de prosti, precum ar fi
placutu a-ii vede d-lui *Andrassy*. Ei la cele
mai categorice provocari din partea generalu-
lui b. *Rodich*, ca se depuna armele si se pri-
mesca cu multiamire reformele *Sultanului*,
dechiara in celu mai frumosu si resolutu modu
ca — multiamescu de svatulu bunu, dar ca —
acela fora garantii speciali nu-lu potu primi,
armele nu potu depune, ci trebuie se se lupte
pon' la totale emancipare, seu pon' la morte.
Ma capii rescولاتiloru nici cu atatu nu se
multiamira, ci — fiindu ca se infacisiasse in
mediloculu lor si unu comisariu delegatu alu
principelui *Gorciacof*, carele asemenea li svat-
niá pacea, ei dederu ecestui'a unu memorandumu
potrivitu se sa umilire catre *Imperatulu* *Russiei* si
tatea *Tientia* r'ru de si înainte de an, ca

Comun'a *Tientia* r'ru este in presente
Apoi as...
Daca... casie...
alté.

Russia credu promisiuniloru *Turcului*, apoi pri-
mesca a garantá si controlá implinirea, si peste
totu primesca, si essopere si in *Constantino-
pole* primirea conditiuniloru ce ceru in tipu de
garatia — insurgentii, anume, ca armele se
depuna nu numai crestinii, ci si turcii, er or-
tiri turcesci se remana numai prin cetati, pre
unde se se puna cate unu comisariu russia si
unulu austrianu, spre a veghia ca se nu se
faca abasuri etc. etc.

Diplomatia austriaca, asiá se dice, ca ar
fi dechiaratu de ne-acceptabili conditiunile
insurgentiloru herzegovineni, si acum joculu ar-
meloru — for'a mai astepta trecerea timpulu
de armistetiú deja s'a inceputu, deja din mai
multe parti sosindu depesie despre loviri
crunte intre unele tabere de insurgenti si intre
turci, mai pretotindeniá turcii mancandu ba-
taia grea!

Si precandu asteliu fiasculu austro-ma-
giaru in *Oriente* devine totu mai pronunsiatu;
precandu agentelui nostru in *Belgradu*, prin-
cipelui *Wrede* *Serbianii* facu musica de pisice,
si precandu despre guvernatoriulu *Dalmatiei*
b. *Rodich* se scrie, ca — a plecatu din *Dalma-
tia*, ca se nu mai retorne: „N. Fr. Presse” de
ieri afla oportunu a scote la lumina dupa „Mem.
d.” multime de acte, resp. depesie secrete, prin
cari dovedesce eclatantmente, ca inca din sep-
temvre 1870, *Russia* a lucratu la rescola de
astadi a crestiniloru si la derimarea *Turciei*,
precum de alta parte c. *Andrassy* inca de pre
atunci s'a ingagiatu *Turcului* si a cautatu a
ingagia si pre *Bismark* in contra *Muscalului*!

Si — eca aci sinceritatea si intimitatea
aliantiei celoru trei Imperatii de la nordu! Eca
chei'a enigmei si resp. oraculului, ce mai de
unadi resuna prin „N. D. Allg. Z.” organulu

d-lui Bismark, în stăndu pre nemti, sè nu tièna pré multu la amici'a russésca! Eca adevèrite cele-ce noi de ani de dile, de atâtea ori indegetaramu despre luptele cari se prepara pe sub mana in Oriente! Eca in fine, o mica lumina si pentru schimbarea directiunei in Romantia!!...

Ne vendù némtiulu cu fontulu!

Sambat'a trecuta ambele Case ale Dietei magiare tienura siedintia scurte, pentru publicarea de legi santionate, dupa care formalitate presiedintii postindu domniloru deputati si resp. magnati serbatori fericite, ii tramisera a casa pentru feriele de pasci.

Intre legile santionate de MSa, ce se publicara, este si legea regulatória, adeca — nimicitória a Fundului regiu, a acelu teritoriu din Ardélu, pre care fratii Sassi ai nostri dejá incepusera a-lu numi si considerá de — „Sachsen-Land,” adeca de Tièra sassésca! nota bene: nu in contra voiei, ci chiar cu ajutoriulu de o denióra alu Austrièi, specialmente alu némtiulu din Austria.

Noi am vorbitu, ni-am spusu pre scurtu opiniunca nóstra, despre acestu planu séu proiectu alu d-lui Tisza, atunci candu acelu a fost depusu pre més'a Casei representative. Mai tardiu candu, acestasi planu, in man'a celei mai inversiunate opositiuni din partea maioritáti deputatiloru sassi, a fost votatu, am poté dice cane-canesce votatu, noi am luatú simplu notitia de acést'a, aflandu-ne într'o despositiune spiritalu, in câtu n'am fi fost in stare se facemu o critica fora multu, fórte multu veninu, din care o buna portiune trebuia s'o versámu pre canu — deputati romani, acuma, cá proiectulu este lege, cá planulu domniloru magiare are santiunea Monarchului, nu potemu a nu face — nu tocmai asupr'a acestei legi, câtu mai vertosu din incidente ei, unele reflexiuni dure róse. Astadi dupa santiunarea legii, ne sentimu demoliti si potemu vorbi.

Pre la unulu 1867, pre candu duoi séu trei corifei magiare pactau barbatesce cu némtiulu pentru dualismu, adeca pentru împártirea între sine a stânei si a pasciunei si a turmeloru, cu unu cuventu a Imperatíei austriace, cu tierele si popórele ei, — nu o data, candu se superá pre noi, ni-a disu contele Iuliu Andrásy, atunci v. presiedinte alu Camerei, astadi — „Mare-Veziru,” séu diplomatu alu MSale: „Sè sciti voi, cum ve iubesce Austria, càrei voi prin atacuri in contra nóstra vreti a-i face servitie! — Pentru ori-ce dramu de dreptu publicu ce ni cere, ni ofere cu fontulu nationalitátile!”

Noi la acestea rideamu. Nu cà nu le-amu fi crediutu, ci càci, pre d'o parte tieneamu pre némtiu — rafinatu, nu in sa infamu; ór pe d'alt'a càci pre domnii magiare ii tieneamu de fórte rei, nu in se de totu prosti.

Ne-am insielatu. Cele mai triste esperintie de nóne ani de dile ne conv insera, cá ne-am insielatu cumplitu!

Cu fontulu ne vendù némtiulu de peste Laita — domniloru magiare, cu fontulu dupa cum cerura lipsele si interesele dualistee. De locu la inceputu — autonomía Transilvaniei se aruncá préda molochului; apoi — dreptulu de essistintia politica a nemagiariloru; — acestea de locu cu ocasiunea si respect. ca pretiu de incoronare. De aci incolia, pentru complanarea ori càrei diferintie, escate între némtiulu de preste Laita si domnii magiare din cóci de Laita, cesti'a mereu facendu câte ceva concessiune politica séu finantiaria celui dantaiu, acelu mereu aruncá câte unu fontu din drepturile innasute si prin parol'a Imperatoriului d'o suta de ori garantate ale nationalitátiloru! Legea pentru nationalitáti fece din popórele nemagiare ale Ungariei si a Transilvaniei — straini in propri'a loru patria trav echia! Legea pentru municipalitáti — subjugá elementele nemagiare pona la caminulu loru! Legea electoralu li sigilá sclav'ia, tocmai precum legea pentru instructiune li sigilase orb'ia!

Apoi càtra aceste mandre legi, confiscatórie de drepturi politice-nationali si impedeatórie de cultura si dezvoltare nationale, se dede frenu liberu arbitriului administrativu, si asiá devastatiunea tierii porni de la o márgine la alt'a! Elementulu magiaru de la putere, inversiunatu pentru grelele sacrificie ce trebuí sè aduca Austrièi in drepturi de statú si in finantie, cu s'ofert' autá isbanda in sugrumarea loru s'au venditoru, cercendu, recarsensa pentru dáin'a cea mare facia de némtiu, in impilarea si storcerea nemagiariloru. Ér candu curagiulu séu poterile pareau a i tabari, séu consciint'ia a i se desteptá, némtiulu din Viena, ba une ori si celu din Berlinu, iute i saria intr' ajutoriu, cu puterea svatului si a bra-ciului seu.

Astfelu de 9 ani ur'a in tièra crescendu, poterile popóreloru scapatandu, ale magiloru prin sfortiárele de a sugramá pre popóra, ale popóraloru prin sfortiárele de a se aperá, lupt'a lunga si pre un'a si pre alt'a parte o enarvá, pre toti ne tavalí in necasu si nevoia! Astfelu in desperatiunea pentru tabarire a sugrumatoriloru, se nascú „fusiunea;” astfelu veni Tisza la putere, improspetandu oper'a, lupt'a, cu nóua furia, — promitiendu némtiului nóue sacrificia, dar cerendu firesce, inca unu fontu, celu mai greu dóra din drepturile nationali, dreptulu de autonomía alu sassiloru din Transilvania!

Si si acestu greu fontu se dede, si asiá — hurra! curagiulu domniloru magiare se improspetá! Hurra, mariloru patrioti ai nostri! Sfarimati tóte cuiburile, tóte adaposturile, tóte resursele vietii nationali a nemagiariloru; nu li mai lasati o siansa, o unica resufflare libera; perseve-

rati in credint'ia cá, numai prin ucideren nationale si culturale a nemagiariloru, magiarulu se face mare si tare, patri'a se asecura; Monarch'ia, Tronulu abisburgicu, si-va recáscigá védi'a si poterea!

Hurra, hurra!...

Dar ori-câtu ni incordámu privirile, ori-câtu tragemu cu urechi'a sè audimu laudele fericii, nu vedemu, n'a udimu nemicu, chiar nemicu, despre cascigulu, intarirea magiarului, despre prosperarea patrièi, despre restaurarea poterii si védiei Tronului si Monarchiei, ci — tocmai contrariulu!

Si acum, si — pana 'n fine, ce óre va sè mai venda némtiulu magiarului, si ce sè mai sacrifice acest'a némtiulu, de câtu dóra de adreptulu chiar umanitate a si patri'a?!

Si-acum, si pana 'n fine, si candu vom stá facia in facia naintea tribunalului istoriei, va trebuí sè cercámu si sè întrebámu: Care óre este peccatosulu séu nate-reulu celu mai mare? Care pacalitul si care pacalitoriulu? Si care merita pedéps'a mai grea: némtiulu ce ne-a vendutu cu fontulu, blamandu si sguindu din temelía Tronu si Monarch'ia, séu magiarulu ce ne-a cumperatu cu fontulu, sacrificandu pentru noi — nedependint'ia patriei si prestigiulu natiunei magiare — dóra pentru toti vecii?!...

* * *

Intr'aceea — de minune ne mai audita! Precandu intr'adeveru, in tóta monarch'ia, desclinitu in tóta tier'a Unguresca, tóte stárele si referintiele sunt sguuite séu chiar ruinate, astfelu incátu n'aparasa unu únitu sanetosu si violú; precandu juru-imprejuru ca nisce strigoi de nópte se redica pericle aminiatiórie pentru monarch'ia si specialmente pentru cei-ce o ocrotescu si stepanescu astadi; — precandu desperatiunea, ea si numai ea face progrese insusu si in diosu: domnii nostri si eroldii loru, plangu si se vaiera dia de dia, pre tóte cordile, in tóte tonurile, pentru „crisea economica,” „miseria creditului,” „deficitele enorme,” „calamitátile de apa si de epidemii ce amenintia,” pentru „incurcaturile nedesnocabili si periculóse din Oriente,” pentru tóte plagele Egipetului si inca multe altele: numai de reulu-releloru, de celu mai mare reu si periclu, de urele si nemultiamirile generali si afunde între popóre, si mai vertosu între popórele nemagiare facia de sistema si de portatoriiei si modulu essecutáriei ei, — numai de acésta mare calamitate, acestu nespusu periclu pentru patria, Tronu, Monarch'ia, nu vrèu sè scie nemic'a! Una aparitiune cu atátu mai fatale, càci din ea — vrendu ne-vrendu trebuie sè deducemu cá, candu in acésta privintia domnii se voru desteptá, de buna séma va fi pré tardiu!!...

vede ce resu... a dá inspectorulu supe-
din Recitie d'os, Schwing, despre a cărui
de dreptate onestitate nu o data s'au
dovedi specie între romaniloru, pentru
dsa ca francezu, ocaasionalminte a mani-
ta si anima. Preste totu si lucratorii dela
sina seu „Werk“ sunt espusi la atâtea
ecutiuni, in câtu bietii ómeni adesea nu
instrainandu-se dela biseric'a séu legea
ne potu sustiené si-si potu continua cas-
area paniei de tóte dilele!

Ni se rumpe anim'a candu vedemu si
anu aceste, si nu o data strigâmu câtra
tu: Pana candu Dómne, va avé ore sè mai
pre acestu poporu romanu atât'a necasu de
medii fora Ddieu?! Pana candu marit'a
betate, va totu suferi maltratarea lucrato-
ru sei din partea unoru creature mise-
li?!

Apelâmu prin acést'a la anim'a si sufle-
bunu alu domnilor administratori si
ectori dominiali, atragendu-li atentiunea
ra celoru atinse!

Moi multi Boesieni.

Pre institutul nostru „Albina“

din Sibiu, într'o fóia ce nici o data nu i-a
séu celu pucinu nu i s'a aretatu amica, se
licia unu reportu cu privintia la adunarea
erale din 14/26 martiu, ce sémena a ten-
tia de a-lu discreditá.

Noi, cari parteciparamu la acea adunare
erale, ne-am ostenitu pan' la Sibiu cu
pusulu, d'a essaminá tóte afacerile, intréga
vitatea administratiunei acelu Institutu
ea mai scrupulósa rigóre, si credemu a ni
mplinitu acelu propusu, si — nu ne in-
ca, cá atâtu onorabilulu Consiliu admini-
strativ, câtu si domni actionari câti fusera
dispute competenã Congresulu

toriului metropolitan in cause administrative,
si specialmente facia de arondarea protopres-
biteratelor, dupa ce dsa insusi a luat parte
activa in congresulu din 1870, presiedutu de
Marele Andreiu, candu s'a inceputu tractarea

cestiuni, si dupace dsa a mai asistat
sinóde archidieceesane totu la
cestei cestiuni, ganându-se si

gindu perdi mari; de alta parte fiindu
pecialminte in privintia Albinei nóstre, de
cu esirea din consiliulu administrativu
ei a domnilor Aless. Mocioni si b. Ursu,

pura a se manifestá prin cercuri private
de banuele si temeri, facia de cari chiar
presulu si alu Directiunei, resp. Consiliului
ministrativu, si alu actionariloru reclamá

eriosu constatarea cu energia a situatiunei
lege si adeverate Si acést'a s'a facutu, po-
pu dice — cu rezultatu deplinu multiamin-

tu, tóte câte s'au luat la censura, aflandu-
celu mai essatu ordine, perdi de vr'o
amnetate neessistandu, ér cáscigulu cura-
le 34.119 fl. 44 cr. v. a., permiendu a împarti

onariloru pentru fie care actiune pre anulu
5 câte 9 fl, si inca a mai trece in contulu
nomieloru societáti vr'o 2500 fl.

Astfelu de rezultatu favorabile, între
prejurárele economice desperate ca cele
patri'a nóstra, abia mai este institutu
se póta aretá, si noi credeamu, cá ajunge
pune letoriloru acestei foi despre acestu

altatu si despre stáruinti'a cu carea adu-
rea generale a essaminatu tóte si a mai
pusu séu indegetatu cele necesari spre
pulu, ca domni actionari se póta fi in tóta

privintia multiamiti si linisciti. Pentru cá,
esperintia nóstra, cine astadi unui in-
tu de creditu voiesce bine, nu-i póte face
itiu bunu, vorbindu multe si amenunte
pre elu; cáci abia este posibilu a se es-

de asupr'a multora, fora d'a scapá vr'o
ba, carea intr' un'a séu alt'a parte se póta
indemnu la ne'ntielegere si chiar banuie-la
nia se strice multu, in locu d'a folost.

Din aceste motive rogâmu a ni se splicá
generea nóstra, între imprejurárele de facia

de la ori-ce descriere séu critica speciale a
celoru petrecute in adunarea generale de mai
de unadi a Institutului nostru „Albina;“ ér
acuma, cá altii nu sciura pastrá aceeași re-
serva, ci chiar atinsera unele amenunte in
modu compromitiatoriu séu celu pucinu acu-
satoriu, ne sentimu provocati a dechiará cu
tóta onórea si seriositatea — trei:

1. Cá — ori câtu a fost de agera criti-
c'a tuturoru acteloru directiunei si admini-
stratiunei Institutului nostru, nu s'a gasitu
nici umbr'a de motivu, d'a denegá barbatiloru
din fruntea acelu'a — increderea, absoluto-
riulu, reconosciinti'a.

2. Cá — într'o conferintia privata a ac-
tionariloru, ce s'a tienutu a dou'a dia, s'au
discutatu si recomedatu Directiunei cele mai
scrupulóse mesure spre asecurarea pre veni-
toriu si mai multu a credetului, prosperárii
si renumelui acestui Institutu nationale.

3. Cá — unde s'au descoperitu cevasi
scaderi séu forma de abuzuri, acelea in con-
ferintia privata s'au intonatu si condamnatu
cu tóta poterea cuventului si s'a recomedatu
incétarea loru cu ori-ce pretiu.

Acestea — noi asiá credemu, cá sunt
calificate d'a inspirá tuturoru interesatiloru
si binevoitoriloru Institutului nostru — mul-
tiamire si liniscire, si asiá suntemu convinsi
cá urmandu-se cu acuratétia indegetatiunile
conferintiei, la cea mai de aprópe adunare ge-
nerale — nu va mai fi cauza d'a se renof
atari, ér renumele Institutului si impreuna
cu acést'a folosulu actionariloru va fi si mai
stralucitu! —

Pesacu, in Torontalu, 5 aprilie 1876.

Stâmu aprópe la rencéperu periodulu alu
treile pentru sinodulu eparchialu, dela care se
astépta multe afaceri momentuose, deslegarea
altoru cestiuni, asiá dicendu vitali, între cari

cu totu dreptulu s'ar poté pune
in vér'a adunáre rochielor si a
emisu proclama unu proiectu
siarã, fãndu-se unu
acelora stare

rali, fiindu-se aceluora stare
compatimitu, si timpulu si impreju-
reclamandu, ca biseric'a cu scola — se se
trena paralelu, de óra-ce ambele, cu pucina
esceptiune, au un'a si aceeași chiamare. A

imbunetati starea materiale a preotiloru si
a neglige a invetiatoriloru, si de altminte n'ar
insemná astadi alt'a, decâtu a mai semená ura
si discordia între ambele corporatiuni de cultura,
intre acesti factori pentru desvoltarea si pro-
gresulu poporului.

Am asteptatu ca caus'a acést'a de atât'a
importantia se se desbata in publicitate de
altii, dora mai versati decâtu mine; dara cu
dorere observai, cá in anulu acést'a numai unu
d. corespondinte din Zarandu in nrulu 28 se
ocupá pucinelu de acésta afacere. Pote cá unii
voru fi cugetandu cumca suntemu dejá bine
organisati, ér cu ameliorarea dotatiunei preo-
tiesci si invetiatoresci se mai póte asteptá si
asiá nu s'a continuatu mai cu de adinsulu
discusiunea in publicu. Inse cei-ce cugeta
astfelu, se insiela.

Eu, dupa opiniunea mea individuala, sum
plecatu a crede cá caus'a recelei preste totu a
preotimei si invetiatorimei nóstre, — carile de 6
ani, decandu a intratu in viétia statutulu organicu,
au nutritu cele mai bune sperantie, asteptandu
cu sete nestemperata balsamulu vindecatoriu
alu dureriloru loru dela sinódele eparchiali,
intru cari si-pusese tóta speranti'a si despre
ai carora membri sciau cá nuse póte se nu
conósca bine lipsele si neajursuril preotimei si
a invetiatorimei — este, cá dupa atat'a tîmpu,
atáta asteptare nu vedu nici unu rezultatu, nici
unu folosu!

In timpulu mai nou ni-a resaritu o nóua,
asi poté dice o unica mengaiare si sperantia in
causa, in persón'a Ilustritatei sale Parintelui
Epp. alu nostru Ioanu Metianu, a cărui bunavo-
intia si neobosita activitate pe terenulu
bisericescu si scolariu — este atâtu de bine

conoscuta, dela a carui conducere, intieptiune,
maniera, totu bine se póte asteptá si asiá dara
si aceea, cá in contielegere cu s timatii dd.
deputati sinodali va deslegá si problem'a
acést'a de mare ponderositate.

Nu mai pucinu urginte e si regularea
normei stolari, carea preotimea dimpreuna cu
poporulu o doresce fórté, de óra-ce numai
atunci vor incetá abusurile pre d'o parte si
suspitiunárele si denunciárele preotimei de alta
parte, si se va restorá armónia necesaria
intre poporu si preotime. In aceea norma, ar
fi ne'ncurjurabilu a se tacsá tóte functiunile ce
se facu din partea preotimei, atâtu cele ne-
aperatu necesari câtu si cele de parada; de
óra-ce in unele párti se poftescu de la preoti
fórté multe functiuni, ce nu sunt puse in norm'a
stolare de pe tempulu Marfei Teresiei, in pri-
vintia carora deci adese ori se nascu contro-
verse. Onorabili dd. deputati deci, din cleru,
ar face fórté bunu servitiu la sinodulu epar-
chiale, déca ar desluct si specificá functiunile,
ca se nu fie retacirea de apoi mai mare de-
cátu cea d'antaiu.

Andreiu Fizesianu, parochu.

L. Fagarasiu, martiu 1876.

Din destulu ni s'au adusu prin acestu
diuaru probe, cumca binele si indestulirea
se incuiba numai in comunitátele, unde
alesii poporului, traindu in armonia, si-au
pusu la anima binele publicu si din respo-
teru si scutiti de bol'a euismului si lucra
n'entreruptu in asta direptiune; totu asiá
inse n'a lipsitu a ni se dovedí, cá la relele
si calamitátele, ce bantue multe comunitáti
de a nostre, totu fruntasii suntu de vina.
Cu tote aceste credemu a fi de folosu pu-
blicu a se aduce in publicitate si de aci nainte
probe si într'o parte, si într'alt'a; cáci prin
esemple mai alesu pote se íee poporulu
nostru indemnu, ca se ingrisesca a-si alege
de fruntasii individi de ómenia si într' ade-
veru devotati binelui publicu.

Din aceste consideratiuni aflâmu noi
potrivitu se spunemu ceva despre comuni-
tatea Tientiari din pártile Fagara-
siului.

Comun'a Tientiari este in presente
nu e indiestratu cu bogatie, casu, alte
comune romanesce. Si totusi, caletorindu

noi de curendu prin asta comuna, am avutu
ocasiune a ne convinge despre multe lu-
cruri folositorie ce se afla in asta co-
muna. Asiá mai antaiu beserica splendida
si ornata cu tote cele de doritu in o beserica,
apoi de asemenea scola maretia si
indiestrata cu cele de lipsa. Afora de ace-
stea si inca multe altele, trebue s'atingemu
inca regularea ce se facu valei numite
„Homaradea,“ prin ce nu numai cá popo-
renii se scutira de multe daune, dar apoi
prin asiediarea unei more aici, — ceea ce
mai nainte nu potea stá din caus'a valei ce
adese esundá cu furia, — s'a asecuratu co-
munei unu venitu curatu anuale de 1200
fl v. a !!

Tote aceste si multe altele ce se afla
in asta comuna au costatu multi bani si
grea munca; armónia ce domnesce între
fruntasii dela beserica, scola si comuna,
precum si pasirea loru solidaria — fora
urme de interese euistice — intru a svatuf
si indemná poporulu totu spre lucruri
naintátorie de binele publicu, au fost in
stare a insufleti inse poporulu acestei comune
la mari sacrificie pe altariulu binelui pu-
blicu, d' apoi si gusta acu cu deplina man-
gaiare fruptele indestulirei.

Candu am vediutu lucrurile frumose
din Tientiari si ne-am convinsu cá la câtu
bine si indestulire potu duce o comuna
nesce fruntasii ce traiescu in armonia si
— fora a grigi numai de burt'a loru — lucra
din respoteri si in unire pentru binele
poporului: atunci ne-am intrebatu, cá de ce
nu potu fi óre fruntasii comunelor roma-

nesci totă asiă, și că de ce nu se sufelca poporul a-si alege și a țienē in fruntea sa totu individi de acestia?!

Destepta-te, Romane, de prin comunele bantuite de reie; in mana ti-sta sortea: croiesce-ti-o cum e bine!

Duoi caletori din vecini.

Varietati.

* (Multiamita publica) se sprime prin comitetulu parochiale romanu gr. or. din comun'a Marcovetiu, in comit. Temesului, Ilustritatei Sale parintela Eppu diecesam Ioane Popasu, pentru indurarea prin care a binevoitu a tramite santei biserice lipsite — in daru unu „Antimisul.”

* (Catechisatiune cu — bota!) In opidulu Bosovicu, comitat. Severinului, valea Almasiului, prin staruint'a zelosiloru barbati romani de curendu s'a infiintiatu o scola superioare si inca — confesionale, pentru baietii de la 13 ani in susu. Invetiamentulu merge bine, dar religiunea nu se propune, — precum se dice, din negligint'a preotiloru locali, si — pe semne, crestini nici nu voru fi lipsitu a striga in contra popiloru, ca nu se ingrivescu de scola. Destulu ca, in diu'a de 25 martiu a. c. — „Frundia verde de smochine, — ore Dóme, cine-mi vine!” vine si intra in scola noua preotulu George Dimitreviciu, in locu de carte — cu o bota in mana, si in locu de invetiature Ddieesci, cu gur'a plina de hule si suldalme si mi-ti incepe catechisarea nu numai cu cuventulu, dar si cu fapt'a, isbindu in drept'a si in stang'a, pre unu baiatu apucandu de peru, pre altulu palmindu bine, pre alu treilea palindu-lu ca bota! La rma, vaierare, scandalu, in tipu de invetiatura crestineasa!! —

lari dintre cei mai reu critica fora denuncia casul veninu, din care o buna portiune trebuia s'o versamu pre ca- unu deputati con-; acuma, ca proiectulu este lege, ca planulu domniloru magiari are santiunea Monarchului, nu potemu a nu face — nu tocmai asupr'a acestei legi, catu mai vertosu din incidente ei, unele reflexiuni dure- róse. Astadi dupa santianarea legii, ne sentimu demoliti si potemu vorbi.

Pre la unulu 1867, pre candu duoi séu trei corifei magiari pactau barbatesce cu némtiulu pentru dualismu, adeca pentru împartirea intre sinea stanei si a pasciunei si a turmeloru, cu unu cuventu a Imperatiei austriace, cu tierele si popórele ei, — nu o data, candu se superá pre noi, ni-a disu contele Iuliu Andrassy, atunci v. presiedinte alu Camerei, astadi — „Mare-Veziru,” séu diplomatu alu MSale: „Sé sciti voi, cum ve iubesc Austria, carei voi prin atacuri in contra nóstra vreti a-i face servitie! — **Pentru ori-ce dramu de dreptu publicu ce ni cere, ni ofere cu fontulu nationalitate!**”

Noi la acestea rideamu. Nu ca nu le-amu fi crediutu, ci căci, pre d'o parte tieneamu pre némtiu — rafinatu, nu in sa infamu; ór pe d'alt'a căci pre domnii magiari ii tieneamu de fórtē rei, nu in se de totu prosti.

órele 4 dupa médiadi; er comitetulu aceleiasi Reuniuni se convóca pre aceeași dia, la ór'a 9 nainte de médiadi, pentru prepararea celoru necesari spre tienera adunării generali. Cu aflarea localitatiei corespundiatórie este insarcinatu dlu cassariu alu Reuniunei, docentele Petru Popovicu din Aradu, care va dá indrumári.

Este fórtē de lipsa a se aduná membri cátu mai multi, de óra-ce vor fi a se deslegá si regulá unele afaceri de mare insemnătate.

Budapesta in 20 martiu v. 1876.

V. Babesiu, mp.

Presiedintele Reuniunei.

Derut'a la busele nóstre

este constante; cursurile hártieloru cadu ne'ncetatu, ér pretiutu aurulu se urca si mai multu.

Éca starea de astadi in 12 aprile n:

Actiunile de cred. austr: 137.—; ale creditului ung. 116; act. banci nation. 862; inscrisele ipotecari austr. 92.60; un-guresci 82; oblegatiunile rurali bucovinene 84.—; ung. 73.—; banatice si transilvane 72.—; rent'a de arg. 69.—; de hártia 65; agiulu argintulu 103.50; galbenii 5.63; napoleonorii 9.60. —

Locu deschisu. *)

Provocare

Cátra dlu invetiatur'ice S' Elemen-taru de la potere, inversiunatu pentru grelele sacrificie ce trebui sé adu-ca Austriei in drepturi de statu si in finantie, cu s' oferit autá isbanda in sugrumarea r' s'au ventiloru. c'ogandu. re- ca. 1868-asa pentru daun'a cea mare facia de némtiu, in impilarea si storcerea ne-magiariilor. Ér candu curagiulu séu poterile parcau a i tabari, séu consciint'a a i se desteptá, némtiulu din Viena, ba une ori si celu din Berlinu, iute i sariá intr' ajutoriu, cu poterea svatulu si a bra-ciulu seu.

'Astfelu de 9 ani ur'a in tíera cres-cendu, poterile popóreloru scapatandu, ale magiloru prin sfortiárele de a sugramá pre popóra, ale popóraloru prin sfortiá-rile de a se aperá, lupt'a lunga si pre un'a si pre alt'a parte o enarvá, pre toti ne tavalí in necasu si nevoia! Astfelu in desperatiunea pentru tabarire a sugru-matoriloru, se nascú „fusiunea;” ast-feliu veni Tisza la potere, improspe-tandu oper'a, lupt'a, cu nóua furia, — promitiendu némtiulu nóue sacrificia, dar cerendu firesce, inca unu fontu, celu mai greu dóra din drepturile nationali, drep-tulu de autonomía alu sassi-loru din Transilvania!

Si si acestu greu fontu se dede, si asiá — hurra! curagiulu domniloru magiari se improspetá! Hurra, mariloru patrioti ai nostri! Sfarimati tóte cuiburile, tóte adaposturile, tóte resursele vietii natio-nali a nemagiariiloru; nu li mai lasati o siansa, o unica resuflare libera; perseve-

cu terminulu de siesse septemani del m'a publicare. Emolumentele suntu: v. a. in bani; cartiru cu gradina de jugeru catastralu.

Datu din *Basesci*, in 15 martie

2. Pentru statiunea invetiaturés comun'a *Petrosa*, protopopiatulu Fa-lui, cu terminulu de siesse septemani prim'a publicare. — Emolumentele 230 fl 30 cr. v. a. in bani; 4 orgii de pentru incalditulu scolei; cartiru c dina de $\frac{1}{2}$ jugeru.

Datu din *Petrosa* in 15 martie

3. Pentru statiunea invetiaturés comun'a *Dragsinesci*, protopopiatulu tului, cu terminulu de siesse septema prim'a publicare. — Emolumentele 42 fl. v. a. 10 meti de gráu; 20 meti curudiu; 50 lb. de sare; 50 lb. de $12\frac{1}{2}$ lb. de luminári; 8 orgii de cartiru cu gradina de unu jugeru.

Datu din *Dragsinesci* in 15 mar

Deci —

doritorii de a ocupá vre un'a di-tiunile acestea, suntu avisati recuresel instruate in sensulu statutulu org. cescu, si adresate concernintelui co-parochiale, a-si-le substerne, subs-pona la terminele puse.

Fagetu, in 16 martie 1876.

Din co'ntielegere cu comitetele chiali respective:

Atanasiu Ioanovicu, mp.

Protopresbiteru si Inspec'

Intr'aceea — de minune ne mai au-dita! Precandu intr'adeveru, in tóta mo-narchia, desclinitu in tóta tier'a Ungu-résca, tóte stárele si referintiele sunt sguđuite séu chiar ruinate, astfelu incátu *„Diniasu unu unie unu sanetosu si vidiu; precandu juru-imprejuru ca nisce strigoi de nópte se redica pericle amin-tiatórie pentru monarchia si specialmente pentru cei-ce o ocrotescu si stepanescu astadi; — precandu desperatiunea, ea si numai ea face progrese insusu si in diosu: domnii nostri si eroldii loru, plangu si se vaiera dia de dia, pre tóte cordile, in tóte tonurile, pentru „crisea economica.” „miseria creditului,” „deficite-le enormi,” „calamitátile de apa si de epidemii ce amenintia,” pen-tru „incurcaturile nedesnoda-bili si periculóse din Oriente,” pentru tóte plagele Egipetulu si inca multe altele: numai de reulu-relcloru, de celu mai mare reu si periclu, de urele si nemultiamirile generali si afunde intre popóre, si mai vertosu intre popórele nemagiare facia de sis-tema si de portatorii ei si mo-dulu essecutării ei, — numai de acésta mare calamitate, acestu nespusu periclu pentru patria, Tronu, Monarchia, nu vréu sé scie nemic'a! Una aparitiune cu atátu mai fatale, căci din ea — vrendu ne-vrendu trebuie sé deducemu că, candu in acésta privintia domnii se voru desteptá, de buna séma va fi pré tardiu!! . . .*

Canonulu 34 apostolescu, la carele provoca dlu Dr. Borgia, acum pare-ni-se a trei'ora, dice:

„Episcopii fiacarui nemu sunt detori se recunósca pre unulu dintre densii de celu d'antaiu, pre carele se-lu cinstésca ca pre unu capu alu loru si se nu faca nici unu buclu de mai mare insemnate fara de sentintia aceluia, precum nici acel'a se nu faca nimicu fara invoiel'a episcopiloru (sufragani), pentru ca numai asiá va fi între densii pace si concordia si se va aramari Ddieu.“

Pana aci canonulu; vine apoi eruditulu Balsamonu si ni spune, ca sub lucruri de mai mare insemnate se intelegu si acelea, cari se referu „ad ecclesiasticam constitutionem;“ ér Zonara dice, ca lucrurile, cari in singuratecele diecese aru dá indemnlu la neintielegeri, se se decida asiá. „quod omnibus optimum videatur,“ adeca „dupa cum se va paré tuturu episcopiloru adunati in sinodu sub conducerea metropolitulu — ca este mai bine.“

Dupa liter'a si spiritulu acestui canonu, precum sf' dupa interpretarea ce i-o dau canonisti recunoscuti de biserica, este dara limvede ca lumin'a sórelui, ca episcopii unei natiuni, organizate bisericescu, nu sunt si nuotu fi egali între sine, indata-ce canonulu i obléga a recunósce pre unulu dintre ei de capu, care capu, dupa interpretarea din Pidalionu se numesce „essarchulu provinciei“ si „metropolitulu.“

Dlu Dr. Borgia, ca se-si póta ajunge scopulu propusu, mistifica potestatea sacramental'a episcopiloru, cu potestatea administrativ'a judecatorésca. Mare rotacire, precum si usiune jace aci. Noi credemu, ca nu este canonistu, carele se dechiare alaturá cu Borgia, arondarea protopopiateloru de o afacere sacramentale. Da, scimu si noi, si scie tota lumea culta, ca între episcopi si metropolitulu nu essiste diferentia in privintia potestati sacramentali; dar scimu si sustienemu tota tari'a si aceea, ca incat' unu care o potestate adonistne trebuiá s'o versámu pre ca-

un... privintia administrativa si judecatorésca, între episcopi si metropolitulu, resp. între autoritátele relative si administrative eparchiali si metropolitane, essista diferentia, diferintia naturala de subordenatiune in ori-ce organismu ierarhicu, viu si activu.

Deca episcopii dupa principiale dogmatice, in privintia potestati sacramentali, sunt li între sene, de aci de felu nu urmédia, póte urmá — fora se faca legatur a ierartra între ei neaposibile, ca ei se fia egali si in privintia potestati loru administrative si iudicatoresti.

Dei Canonulu pretinde imperativmente, ca ofi-ce causa de natura administrativa si judeciale, ce aru dá ansa la ne-intielegeri in diecesele sufragane, episcopii sunt detori a o substerne unui svatu (sinodu) mai mare, la metropolia.

In privintia acestoru doue potestati, precum ne vomu convinge din cele ce urmédia mai in diosu, a fost in toti timpii diferentia între episcopi. Nici ca ar avé fora acést'a vr'o ratiune institutiunile bisericesci de „metropolie,“ „essarchate,“ „primate“ si chiar „patriarchii.“ Deca ar stá assertiunile Dlu Borgia, ca între episcopi si metropolitulu in privintia potestati, nu essiste nici o diferentia, atunci ar urmá ca, fresce si congresulu si consistoriulu metropolitanu sunt nisce lucruri de lucsu, séu — fiindu acelea ori cum, ca le-ar poté convocá ori care episcopu, si nu numai metropolitulu, chiar fiindu acést'a in vietia. De ce n'a esitu Dlu Borgia cu astfelu de teorii in publicitate, in dilele Marelui Andreiu, apoi se fie vedutu, cum i ar fi succesu a se incuibá prin mai multe posturi ierarhice? Dar' fiindu ca veni vorba de Marele Archiereu, vom cercá se convingemu pe Dlu Borgia si cu cuvintele aceluasi Archiereu. Vom luá si noi acelesi cuvinte ale marelui Andreiu, la cari provóca Dlu Borgia, adeca: „ca canónele su-

catu aceea ce se face spre a modificá séu a acomodá óre-care canonu disciplinariu imprejuráriloru locali, se se faca cu paza, spre a nu vatemá intentiunea primitiva a canonulu.“

Intrebámu acum pre dlu Dr. Borgia, óre dec'a Dsa interpretandu in altu intielesu, voiesce a schimonosi canonulu 34 apostolescu si a detrage organeloru Metropoliei dreptulu de competentia in privintia administrativa si judecatorésca, — óre nu-si parasesce cea mai puternica arma, principiulu: „jurare in verba magistris?“ De ce nu urmédia invetiaturei Marelui Andreiu, se nu mistifice sensulu canonulu, candu trebie se scie, ca canonulu dechiara pre aceia, cari luera in contra prescripceloru lui, de „conturbatori ai paci si ordinu in biserica?“ —

Se mergemu in sa mai departe, consultandu si celelalte canóne, citate de Dlu Borgia.

Canonulu 9 alu sinodulu din Antiochia dice, ca „epi' unei provincie (metropolitane) se conósca (recunósca, respecte,) pre nainte statatoriuulu in metropolia, carele are portare de grige pentru intreg'a provincia (metropolitana): caei la metropolia concurgu din tote partile toti aceia, cari au vreo nevoia.“ Enumera apoi tassativmente ca dreptu esclusivu alu episcopuloru in diecesile loru, in alu carui esserciare sunt indepedinti de metropolitulu, numai dreptulu „de a chirotoni pre preoti si diaconi.“

De compatimitu este dlu Borgia, cum maltratédia canonulu 104 diu Cartagena. Vr'e sfortiendu-se, se identifice sinodulu eparchiale din Sibiu, cu sínódele provincialoru metropolitane din biserica Africe, Numidia, Mauritania. In testulu originale canonulu suna:

„Concilium comune et integrum, non nisi urgente necessitate faciendum est. Placuit non esse ultra necesse fratres singulis annis conteri; sed quoties comunis usus exegerit, id est, totius Africae, undique datis litteris ad hanc urbem delibandum fieri finantie, cu... of... consensu... gramarea... palerit: causae autem, quae non fuerint communes, in propriis provinciis judicentur.“

Cuventulu „provincia“ identifica cu eparchiale nostre de astadi, pre candu dupa testu si interpretarea canonistiloru, „provincia“ exprime o notiune multu mai superioriá, decátu cuventulu eparchia.

Balsamon dice: „canonulu acést'a otaresee, ca se nu se adune in fiacare anu toti episcopii din Africa la unu sinodu comunu, ci numai atunci, candu va pretinde acést'a o necesitate intetitoria, (nisi urgente necessitate,) pentru resolverea vre-unei cause ce privesce biserica din Africa intréga; ér causele de natura speciale séu privata, se se decida de cátra episcopii provinciei, adunandu-se acestia in sinodu sub conducerea primatelui (metropolitulu loru).“

Acestu canonu adeca cuprinde, ca nu este de lipsa, fiindu pré ostenitoriu pentru fratii episcopi, a se aduná in totu anulu din tota Africa, intr'unu sinodu comunu, ci causele mai nensemnate se se decida — „nu inaintea consistoriulu si sinodulu eparchiale,“ ci inaintea sinodulu provinciale (metropolitanu.)

Dlu Dr. Borgia ca juristu, ar trebui apoi se scie ca, pentru a eruf si intielege bine sensulu testulu unei legi, se recere a pricepe, ce este „ratio legis,“ „ocasio legis,“ etc.

Interpretarea din Pidalionu ni spune motivulu aducerii acestui canonu, splicandu-ni-lu numai din cauza ca, „in lips'a de drumuri bune, intrunirea in sinodu a tuturu episcopiloru din intréga Africa, era cu anevoa.“

Va se dica: sinodulu comunu alu bisericeii din Africa, pentru consideratiuni de mare greutate a drumuriloru, si nici de cum pentru motivulu de neocompetentia a sa, — cum se nisuesce a splicá dlu Borgia, a datu singurateceloru sínóde provinciali (metropolitane) dreptulu, d'a decide ele cause mai nensemnate.

Canonulu 2 alu sinodulu ecumenicu alu II-le — suna: „Episcopii se nu tréca nechiamati otarele diecesiloru loru, pentru d'a impleni nechiamati chirotoniri, séu alte lucruri referitórie la administratiunea bisericesca; ci se se sustiena in deplina vigóre canonulu, care tracté dia despre diecese, de unde dura urmédia ca fia-care provincia (se'ntielege — metropolitana,) se va administrá prin sinodulu provinciei.“ La noi dara evidentmente, conformu statatoriloru statutulu organicu.

Canonulu 8, alu sinodulu ecumenicu alu III-lea, citatu de dlu Borgia, s'a creiatu pentru complanarea unei ne'ntielegeri între metropolitulu Antiochiei si metropolitulu de pre insul'a Cipru. Biserica Ciprului adeca, si-avea pre metropolitulu seu propriu; s'a intemplatu inse, ca si-a perdutu independentia politica, supunendu-se in acést'a privintia principelui din Antiochia. Din acestu incidente metropolitulu Antiochiei a voitu a si-arogá drepturi asupra bisericeii din Cipru, si nechiamatu chirotonia episcopi din diecesele tienatórie de metropol'a canonica a Ciprului. Dreptu aceea, facendu-se plansóre, sinodulu a decisu: „ca metropolitulu Antiochiei pre venitoriu se nu se amestece in afacerile, ce cadu in competentia metropolitulu din Cipru.“ Lucru pré naturale acést'a si deci, tocmai asiá de nenaturale, celu explicatu si afirmatu de Dr. Borgia.

Din tote acestea urmédia dara, ca episcopii cu metropolitulu loru, sunt egali numai in cele sacramentali, ér in cele administrative essista între ei, respective jurisdictiunea loru, si a svaturiloru, resp. a sinodeloru si consistorieloru loru — o diferentia, dictata de ordinea ierarhica si normata prin institutiuni bisericesci speciali, — la noi in Metropol'a Sibiuului, prin statutulu organicu si prin decisiunile aduse pe basea acestuiu statutu de Congresulu nationalu bisericescu. —

Mai vorbese dlu Dr. Borgia, de cause comuni bisericesci. Da, este dreptu, statutulu nostru org. recunósce atari cause comuni, inse nu le confunda cu cele administrative si judecatoresti. Cetésca numai dlu Borgia dis-

... unile statutulu in privintia aceloru sanet... t... la locul unde este verb'a de... cause... orie neptru... si... archierei serbesci din monarchia, si se va convinge ca aci nu este nici poména de cause despre cari voiesce dsa a luminá lumea, ci cu totulu de alte lucruri.

Si dóra tocmai aici va fi locul, se spunemu publiculu nostru, ca prin tote cele ce le-a scrisu dlu Borgia in tractatulu din cestiune, densulu n'a voitu nici mai multu, nici mai pucinu decátu, ca cu provocare la o multime de canóne, se ni demestre, ca consistoriulu si sinodulu archidiecesanu din Sibiu, au totale nedependentia de organele metropoliei; cu unu cuventu, ca acelea, dupa dlu Borgia, constituiescu in organismulu nostru ierarhicu — statu in statu, biserica in biserica. Se inisiela inse dlu Borgia, dec'a crede ca va prinde pre cine-va nepreocupatu, se-i primésca absurdele doctrine, si dsa va remané insielatu pana atunci, pana candu nu va sci citá din multi-mea cea mare de canóne, unulu mácar, carele se ni amintésca despre vr'unu asemenea consistoriu séu sinodu archidiecesanu, ca cele din Sibiu!

Marturisimu, ca multu ne mirámu, cum dlu Borgia póte avé cutesantia d'a pretinde nu sciu ce drepturi pentru Consistoriulu si Sinodulu archidiecesanu, din cari face si dsa parte, candu din tote canónele citate de dsa n'am vedutu nici urma de atari privilegie, ci totu ce trebiu se conóscemu din multimea aceloru canóne, nu este alt'a, decátu: ca episcopii si metropolitii au cutare si cutare potestate asupra diaconiloru, pretiloru si cho-roepiscopiloru; si apoi — mai scie Ddieu, pe ce base, dlu Borgia acea potestate a episcopiloru, o revindeca intréga in tregutia consistoriulu si Sinodulu archidiecesanu, din care face si densulu parte!

Acî vrendu-nevrendu ni se obtrude in-trebarea: tiene ôre dlu Dr. Borcia asia de tare la canône seu nu?

Déca tiene, atunci pretindemu dela densulu, sè recunôsca potestatea episcopésca dupa adeveratulu sensu canonicu, si sè nu se puna in fruntea fractiunei nefericite, alu carei scopu supremu este, a face opositiune metropolitului si episcopiloru provinciei nôstre metropolitane! Dsa ca canonistu ar trebui sè scie, cà cine lovesce in metropolitu si episcopi, adeca in drepturile si autoritatea acelor'a, acel'a lovesce in canône si in biserica. Si apoi acel'a care lovesce in canône si biserica, nu pôte tiene la santieni'a bisericeii si a canôneloru. Èr déca dlu Borcia nu tiene seriosu la canône, atunci ce totu provôca la ele insultandu-le si pre ele si publiculu naintea càruia provôca! Sèu dóra a procede in publicu cu o logica ca a dsale si a interpretá, resp. maltratá canônele in modulu seu, nu însémna a face unu jocu uritu de ele si a abusa de paciéntia publiculu?! —

Sè trecemu acum la a dou'a parte a tractatulu dlui Borcia si sè consultámu si noi statutulu, sè vedemu ce dice elu despre organele metropoliei. Elu are mai antaiu dispusitiuni generali intre care sub punctulu VI. cetimu:

„Jurisdictiunea bisericesca atátu in afacerile judiciale câtu si in cele administrative, se va exerciá prin scaunele protopopesca ca instanti'a prima, prin consistoriele diecesane, resp. celu archidiecesanu, ca instanti'a a dou'a, si prin consistoriulu metropolitaniu ca instanti'a a trei'a.“

In pârtilu lui speciali, si anume in §. 114 normédia de organe ale metropoliei:

1. Congresulu national bisericescu;
2. Consistoriulu metropolitaniu;
3. Sinodulu episcopescu.

Candu specifica apoi agendele senguratece ale acestoru organe, dice in §. 154, p. 2, cà, de competinti'a congresulu nationalu se

regularea si conducerea tutienarilor bisericesci, scolarie, fundatiunali, pensiliulu administratiunali.

Èr in articulu II. §. 158:

„Consistoriulu metropolitaniu este organulu supremu administrativu si judecatorescu, pentru intreg'a provincia metropolitana.“

Vediendu acestea negru pre albu, mai pôte-se ôre trage la indoieia seu chiar negá de cineva cu consideratiuni de dreptu, cà consistoriulu metrop. ar fi organulu supremu administrativu si judecatorescu pentru intreg'a provinci'a metropolitana, firesce in tôte causele controversate, la sine apelate seu si prin natur'a chiamárii sale rezervate?!

A negá seu si numai a se indoi de acést'a, nóa asiá ni se pare, cà — este identicu cu a negá essistinti'a si lumin'a sorelui de pre ceriu.

Pentru noi, si — asiá credemu, pentru fie-care omu de minte curata si anima nestricata, din cele aduse resulta ca adeveruri redicate peste tóta dubietatea, cumca — atátu Consistoriulu metropolitaniu, câtu si Congresulu national bisericescu — sunt supremele organe si respective corporatiuni ale Autonomiei nôstre ierarchice, in obiecte seu cestiuni de natura administrativa si judeciale, Congresulu pentru regularea acestora legelativa, èr Consistoriulu pentru conducerea essecutiva; — ele, aceste doue institutiuni sunt cari chiar dupa statutulu organicu, in viétia constitutiunale au sublim'a chiamare, d'a medilocí si sustiené unitatea si uniformitatea seu ordinea si armoni'a intre pârtilu constitutive ale Metropoliei nôstre.

Déca acum cestiunea arondarei protopresbiteratoru in archidiecesa s'ar fi sistatu dóra seu s'ar sistá de aci nainte, de cà-

tra Consistoriulu metropolitaniu din consideratiuni, pentru cari assista elu in organismulu bisericeii nôstre, atunci acel'a dupa natur'a chiamárii sale, a fost si este nu numai indreptatitu, dar si indetoratu a face aceea.

Cà organele de aceeași categoria ale sengurateceloru diecese sunt coordonate intre sine, acést'a este adeveratu; precum insa dejá am aretatu despre coordinatiunea intre episcopi, si alterarea acestei coordinatiuni a loru facia de metropolitulu in cele administrative, tocmai asiá, dupa canône si dupa statutulu organicu, coordonatiunea intre sine a organeloru sengurateceloru diecese — nu se estinde si asupra organeloru metropolitane, ci facia de acestea, casi facia de metropolia, acelesi organe diecesane devinu subordonate. Càci — repetimu, intru acést'a coordinatiune a pârtiloru egali si subordonatiune a acelor'a facia de supremele organe ale metropoliei, propriamente se cuprinde Ierarchi'a. Acést'a este spiritulu canonicu, si la noi legale si statutariu alu Ierarchiei, adeca alu Metropoliei viue, practice, active. Luati Statutulu org. in mana si veti vedé in a III. desposetiune generale, specialmente in alineatulu 2 din acel'a pe deplinu respicata acést'a coordinatiune si subordonatiune. Mai deschideti apoi acelasu Statutu org. si la §. 143 si veti vedé deplinu definitu scopulu metropoliei, adeca a intrunirei mai multoru eparchii prin legatura canonica, „pentru sustinerea unitatii institutiuniloru si intereselor generali bisericesci.“ In fine — luati din conceptulu organismulu Metropoliei, legatur'a de subordonatiune a pârtiloru egali — càtra centru si ea, Metropolia, a devenitu o intipuire gôla, o fictiune, o frasa, unu nemic'a! Sèu dóra astfelu de — nemic'a, lucr'a acroia dlu Dr Borcia si cu Telegrafulu Romanu din Metropolia nôstra?!!

Déca dlu Dr. Borcia voiesce se afle si sè prátimintu, atunci trebuie sè

reclamandu, si seriosu, se consulte. Dine logica, pe-

ca se nu confunde notiunile superiori cu cele

inferiori, conceptulu metropoliei, cu concep-

tu de diecese sufragana.

Pasagiulu „Me semtu dara in dreptu si necessitate, pre bas'a citatoru canône, institutiuni si praxe bisericesci, a opiná, cà acést'a regulare (a protopresbiteratoru din archidiecese,) de jure si de facto cade in exclusiv'a competintia a archidiecesei si a organeloru ei proprie, si cà nu este cauza comuna a intreg'e metropoliei, prin urmare nici obiectu alu congresulu. Càci, precum nu se pôte amestecá archidiecesea in alegerea si intarirea unui protopresbiteru seu si parochu, seu in chirotoni'a seu chirotesi'a loru, in incorporarea seu dismembrarea a cutarei comunitati la si dela cutare tractu protopresbiterale, ce se petrecu in alta diecese sufragana, asiá nici diecesea sufragana nu are a face cu aceste lucruri intemperate in archidiecese, — acestu pasagiu dicemu, se potrivece aci ca nuc'a 'n parete! Pentru cà nu assista omu in lume, carele sè crêda cà, pana candu biserica se afla in stare normale, ar poté obveni casulu, ca vre unu consistoriu eparchiale sè se amestece in afacerile consistoriulu archidiecesanu! Astfelu de presupunere este numai o apucatura ca mai tôte argumentele d-lui Dr. Borcia, pre càtu de cutesata, pre atátu de ne'ntemeiata.

Cestiunea adeverata remane, cum am aplicatu mai susu: dispositiunea competentia congresulu nationalu in privinti'a unei regulari si resp. organisari, dupa principie uniforme, a protopresbiteratoru din provinci'a metropolitana intréga. N'o face acést'a regulare si organisare Metropolia prin concernitiile proprie ale ei organe, ci numai a dispuso si are a controlá, déca competintile organe diecesane au corespunsu pe deplinu principiiloru

generali prescise? Si numai din acést'a cauza congresulu a ordenatu substernerea naintea s'a a elabonatoru specialiloru diecese.

Din aceste, absolutu logice si strictu legali si canonice puncte de vedere, déca supremele organe ale Ierarchiei nôstre s'au amestecat si se amesteca in afaceri ca acelea ce ni le enumera dlu Dr. Borcia, apoi nu facu alt'a, decátu a si-implini strict'a chiamare si detorintia.

Prin aceea, cà organeloru Metropoliei, se substernu unele cause spre decidere resp. aprobare, din senguratecele diecesi ce compunu provinci'a metropolitana, cu atátu mai pucinu se face cuiva vr'o nedreptate, de ôra-ce aceste organe sunt cempuse pre basea deplinei reciprocitati intre diecese. Acî nu dispune nici o diecese, ci dispunu representantii tuturor, cu Metropolitulu si cu toti episcopii, — biserica intréga. Déca biserica nedreptatiese; déca dlu Dr. Borcia o tiene de ne-apta seu necalificata d'a-si implini chiamarea sa canonica: ei bine, ese cu propunerea ca s'o derinamú si se redicámú alt'a mai corespundietoria, si atunci — vomu sci, cu ce fciu alu luminei avemu d'a face; dar — nu amble ne'ncetatu a ni falsificá si mistificá institutiunile!

Dupa tôte acestea, én sè mai ascultámu in acést'a cauza si pre Marele Andreiu, ca sè vedemu ce dice elu despre „sinodulu metropolitaniu,“ carele nota bene, in statutu, dupa tenôrea legii patriei ce ni-a garantátu Metropolia nationale, pórtá numele de „Congresu nationale.“

Elu dá acestui sinodu, in §. 405. alu Drept. can. urmatóri'a definitiune:

„Sinodulu metropolitaniu este adunarea reprezentantiloru tuturor elementelor socialu din metropolia, spre conducerea, regularea si manipularea trebiloru administrative bisericesci, scolaru si fundatiunali.“

Èr in §. 402 p. 3, enumerandu agendele acestui sinodu dice:

„seu asupra modificárii si perfectiunii regulamentulu assistinte, despre organisati'a metropoliei ca atare, si a eparchiiloru senguratece, cu privire la tôte pârtiloru constitutive, spre ajungerea unei stari mai prosperitorie in lucruri administrative bisericesci, scolaru si fundatiunali, seu si asupra infintiarii unei eparchie noue.“

Dupa tôte acestea, pona aci citate si aretate, noi credemu cà potemu afirmá cu totu temeulu, cumca tare marginitu la minte ar trebui sè fie acel'a, carele sè nu veda si pécépa tendinti'a si valôrea pledoareloru dlui Borcia, referitorie la regularea si respective arondarea protopresbiteratoru in archidiecesa, si sè nu consentá cu noi in sententi'a ce am pronunsiatu.

Déca unu Siaguna, pe carele coiscesc se incuibara dupa elu la potere in consistoriulu archidiecesanu, „archidiecesanii,“ cum se numescu ei per eminentiam, lu-considera de idealulu legii, déca acelu Siaguna, in dreptulu seu canonicu esplicite recunosce congresulu suprem'a potestate si competintia intru regularea administratiunei si a organeloru ei in metropolia, in diecese si in pârtilu constitutive ale acestora, in tocmai precum in normédia aceea statutulu org. implicite prin §. 154, déca unu Siaguna respica, cà congresulu nationalu póte face eparchii noue, in tocmai pre cum si noi sustienemu, atátu pe basea autonomiei congresulu, câtu si a ordinei ierarchice naturali; déca Siaguna admite, cà congresulu póte rumpe protopopiate intregi dintr'o diecesa spre a le anessa la alt'a, póte regulá dotatiunile archiercesci, lucruri pe cari le a si tractatu: apoi ôre — afara de dlu Dr. Borcia si dóra de amicii sei din consist. archidiecesanu si de la „Telegrafulu R.“ — sè mai assiste omu pre lume, care se cutedie a trage la indoieia, chiar a disputá congresulu nationalu

ganului esecutiv alu acestuia, dreptul de competinta in cestiunea arondarei si respective regularei protopresbiteratoru?

Amu mai avé inca multe alte consideratiuni, multe altele de reflectatu dlui Dr. Borcia; dar pare-ni-se că déjà am devenitu pre lungi, si mai lasamu si pe alta data. Nu potemu insa incheia, fora a recomanda atatu dlui Dr. Borcia, catu si fractiunei careia apartiene, se nu mai caute preteste d'a se subtrage si instraina de catra organele legali ale Mamei metropolie, prin cari — ér li-o spunemu, propriamente traiesce Metropolia, acestu scutu si adapsu sacru alu nostru, dupa care atatu de multu au oftatu parintii nostri, si pentru care atatu de multu s'au luptatu si au sacrificatu barbatii nostri cei mari!

Sè incete domniele loru o data a totu irita si invenina opiniunea publica cu idei retacite si pocite, cari nu potu produce alt'a, de catu numai confusiune, demoralizare si anarchia in biserica!! —

Suceva, in aprile 1876.

Sub titlulu de „reflessiuni rectificatorie“ parintele Darie, arhimandritulu monastirii St. Ioanu din Suceva, a datu respunsu, in nrulu 27 a Albinei de estu tempu, la una corespundintia din Suceva, ce se publicase in nrulu 17 alu Albinei érași de estu tempu. In urm'a acelu respunsu se vede nevoitu urditiu corespundintiei din cestiune a reflecta:

Cumca parintele Darie se insiela forte, presupunendu interese mersiave séu dusimania in indemnulu acelei corespundintie, credendu adeca dsa că corespundentele va fi póte din tagm'a, odineora numerosa, acelu ce latra spre a li se arunca unu osu de rosu, séu a celoru ce n'au alt'a de lucru de catu a carti pe altii, si a resfoia inaintea publicului cetitoriu trentie hidose de „imprumuturi pentate“ ad invetiatura crestineasa!!

Doi scolari dintre cei mai reu batuti, pre d'o parte denuncia casu Pre santitului D. Episcopu buna portiune trebpre de alta parte provoca pre escepcedu, a se ractifica si de a dreptulu a cere iertare publica; caci la casu, deca nici nu s'ar dá satisfactiune, nici nu s'ar cere iertare: baietii batuti voru crede cumca traiescu intre selbateci, in Africa séu America, si la cea mai d'aprobe ocaziune nu voru mai lasa se fie batuti, ci voru bate ei, nu reverand'a, ci pre brutulu din ea! —

*(Inca unu apelu, catra ven. Consistoriu romanu gr. or. din Orade!) In comun'a Apateulu-ung. din Comitatu Biharului, edificiuu scolare se ruinedia de totu, pentru ca nime in comuna nu se ingrigesce de scola, ér preotulu de acolo M. D. i pasa mai multu de ganscele sale, decatu de cultur'a turmei sale cuventatoria. Santi'a sa tota iern'a si-a timentu ganscele sub turnulu bisericei, ér acuma le-a pusu totu acolo pre oúe se-i cloesca! Poftimn progresu in cultura si esemplu de pietate!!..

*(Desi déjà conoschemu 33 alegeri) pentru Sinodulu eparchiale din Aradu, nu le publicamu asta data, sperandu ca in celu mai de apróbe nru vomu fi in stare a dá list'a completa. —

*(Advocatu nou.) Dlu Vasiliu Dragosiu din Hidéga in Chioru, la 5 l. c. trecu cu succesu prin censur'a advocatiale, aici in Bpesta. Dsa are de gandu a-si deschide cancelaria in Siumcuta-mare. Noi conoschemu pe dlu Dragosiu de forte devotatu causei si intereselu poporulu nostru, si de aci speramu ca Romanii chioreni vor affa in dsa unu ageru si adeveratu apertoriu.

Convocare.

Conformu statuteloru, adunarea generale a Reuniunei tuturor invetiatoriloru romani gr. or. din Diecesea Aradului prin acésta se convoca la siedintia ordinaria pre diu'a de 8 aprile, séu adeca pre joi dupa santele pasci,

a diaconului, *) se vede ca au fostu séu confundate seu azume altfelu aplicate. Nu s'au disu adeca acolo, ca Costachi este vin'a disparerii acelu, ci numai ca „se vorbesce,“ ceea ce e adeveru cunoscutu in intregu orasiulu.

Ce se se dica inse la cele obiectate de parintele Darie la dorintiele ce s'au fostu spresu in corespundentia cu privire la postululu de predicatoru si la crearea unui choru vocale séu a unei cantari mai omenesci? — Intru adeveru ti-vine a crede ca S. Sa n'a controlatu bine cele ce le-au iscalitu, ca-ci altfelu, celu pucinu mai modernisa fatia argumenteloru produse, acolo, nisce argumente cari vorbescu tare in contra-i. Aci se areta S. Sa tocma contrariu imbunetatiit si infortiit S. locasiu, ér nu sporitiu, cum se lauda in „reflessiuni!“

Peticire s'au numitu, si cu totu dreptulu reinoirea monastirii sub par. Darie; inse acéstea s'au disu fatia de scopulu patronatulu de a o restaura din timelia, far' se se atinga prin ele catu de pucinu persón'a S. Sale. Nu volesce si nici a voitu cineva a micisura meritele parintelui Darie in asta privintia, cu tote ca sub imprejurarile nostre sunt multe merite, cari altcum ar trebui a se numi implinirea detorintieloru, mai alesu avendu a face acelea din oferari filantropice ér facia de acéstea avendu si venite personali enormi, din cari inse n'a pretinsu nime si nice nu are dreptulu a pretinde imbunetatiit si in frumusetiari pentru S. locasiu.

In fine deci corespundintia din nrulu 17 n'au fostu scrisa cu scopu de a vatemá persón'a parintelui Darie, ci intru binele monastirii si alu crestiniiloru. S. Sa póte nu vede multe si nu are sciintia de tote ce se intempla pe langa S. locasiu; inse biserica si crestiniu nu este cu cale se patimésca sub astfelu de impregiarari, precum apoi nu este cu cale de a nu lasa nici unu progresu in cele culturali si estetice in biserica timentu-o in amortal'a bisantino-fanar, etc.

Astea sunt cele care au fostu placutu a piciniu despre ne, aducendu-mel nelicita cu soci'atiale: te poftescu séu a revoca, séu a dovedi faimele respu, caci altminte va trebui se te tieniu nu numai de unu jalusu nebunu, ci si de unu fauritiu de mintiuni calumniose.

Cella, in 3 aprile n. 1876.

Ioșu Spindelhuber mp.

reg. ung. inspect. s. la gard. de finantia.

Publicatiuni tacsabili.

CONCURSE:

Conformu ordinatiunei Vener. Consistoriu Eparchiale gr. or. din Caransebesiu dtto 20 Fauru a. c. Nr. 2 scol. se escrie concursu pentru intregirea postululu de invetiatoriu suplinitoriu la scol'a confes. gr. or. romana din comun'a *Jebel*, Cottulu Timisiului, protopresv. *Jebelului*, cu terminu pana in 2 maiu celu vechiu a. c. in care di se vá tienie si alegerea.

Salariulu anuale a suplinitoriulu invetiatoriu e: in bani gat'a 333 fl 75 cr; 1 1/2 jugeru pamentu estravilanu si cortelu liberu cu 1/2 jugeru de gradina pentru legumi.

Doritori de a ocupa acésta statiune suntu avisati, a-si tramite recursele instruate cu tote documintele prescise in statut. org. bis. Pré onor. D. *Alesandru Ioanovicu*, protopopu in *Zebel*.

Jebel, in 25 martiu 1876.

Comitetulu parochiale,

in co'ntielegere cu protopopulu

1—3

tractuale.

Se publica concursu:

1. Pentru statiunea invetiatorésca din comun'a *Basesci*, protopopiatulu *Fagetului*,

*) Pentru publicatiunile de sub acésta rubrica se respunde tacs'a dupa tarifa si Redactiunea nu primesce respundere. —

Red.

rea si apesarea poporatiunei din cerculu nostru, si unulu si altulu pre cont'a protestati oficiulu loru, si unulu si altulu, semanandu ura, discordia, certe si frecari intre poporu, pana si prin respandirea de proselitismu religionariu, precum o facura aici in *Vasiova*, in *Rafna*, in *Bocsia-romana* etc; in cea din urma comuna dandu-li la acésta ajutoriu cu tota ticalos'a sa potere si famosulu pop'a *Elek*, rusinea domniloru si batjocuru poporulu de colo dela *Sasca*! — astfelu, in catu protopresbiterulu concerninte, protosincelulu *F. Musta* si inca o alta comisiune tienura investigatiuni preste investigatiuni cu septemanele, pana ce in fine descoperira cele mai urite intrige si abusuri, cari stau pana astadi ingropate in archivulu consistoriulu din *Caransebesiu*! Dar o patira ambii tiranii; caci intr'o buna deminétia ambii se pomenira, radicali din oficiile loru, pentru foradelegile lor! Poporulu sermanulu o plati cu atát'a, ca — a dou'a scola romana in *Bogsia-romana* — nu se infiintia; ceea-ce este m a r e d a u n a, in locu de cásigu!

Vocea comuna a poporulu n'a resunatu in bucuria la radicare a acestoru doi domni; caci a creditu, cumca in celu batutu numai trebue datu; ér de alta parte se mangaiá cu speranti'a, ca prin radicare a acelu dela oficiurile loru grase, sörtea deplorabila a poporulu se va schimba. De aceea numai dicea: „Dómne multiamu tie si acelu cari ne scapara de acésti ómeni!“

De si de acei doi mari tirani a scapatu poporulu dar elu este si acuma, si inca si mai multu espusu persecutiuneloru sateliteloru acelu, cari ca nisce infuriati fii ai *Nemesei*, versa lava de focu si de veninu preste ómele de necasu, pentru perderea patroniloru lor *Asia* d. e. lucratorii nostri de padure si sunt injurati si huiduiti, batjocuriti si pe cutati pana la extremitate, de o creatura

...bila a lui *Tölgysy* si unelta rea a lu... anu, de unu caprariu simplu a societati.

nu le ómele *Dumitru Sabou*, care sige... cu nic... catorésce pre lucratori, pana ce pri... se escrie... quele statu... ince pre bietii ómeni s... ea parochi... ni la loculu un... creatura acés... confiniu m... protterulu *Versietiuu*, cu terminu p... 2 maiu st. v. a. c.

Emolumintele sunt: una sessiun rochiale de 32 jugere, stol'a si birulu tinatu dela 160 de case.

Doritori de a ocupa acésta pa sunt avisati, a-si tramite recursele p terminulu mai susu espusu, instrui tote documintele prescise de statulu On. Domnu protopopu *Ioane Popov* *Mercina*, per *Varadia*.

Grobenatiu, in 25 martiu, v. 1876

Comitetulu parochiale

In co'ntielegere cu Dlu

1—3

topresbiteru tractuale

Pentru vacantea parochia romana din comun'a *Cacova*, in protopresv. *Oravitiei*, Cottulu *Carasiului*, se concursu pana in 2 maiu a. c. st. v. l muntele suntu: O sessiune de 32 juger mentu, si dela 200 case câte 1 flor. indeplinirea functiuniloru parochiale

Doritori de a ocupa acésta pa suntu avisati a-si tramite recursele in sensulu statutulu org. si adresate. tetulu parochiale, catra p. on. d. presbiteru districtuale *Iacobu Popov* *Oravitia*. — Se observa inse, cum acésta parochia se affa si unu capela dara, deca altu recurente ar fi ales taritu, va fi detoriu a dá capelanulu a trei'a parte din sessiune si din tote tele parochiale pana la promovare tui-a.

Cacova, in 21 martiu 1876.

Comitetulu parochiale

2—3

in co'ntielegere cu dlu popu concernent